

Vintage Vivaldi

Le Concert Spirituel
& Hervé Niquet

Programma

DO 05.02.26
20:00
Concertzaal

Programma

ANTONIO VIVALDI

Dixit Dominus, RV 594 [24']

- I. Dixit Dominus
- II. Donec ponam
- III. Virgam virtutis
- IV. Tecum principium
- V. Juravit Dominus
- VI. Dominus a dextris tuis
- VII. Judicabit in nationibus
- VIII. De torrente in via
- IX. Gloria Patri
- X. Sicut erat in principio

Laetatus sum, RV 607 [4']

Domine ad adjuvandum me, RV 594 [8']

Lauda Jerusalem (Psalm 147) in e, RV 609 [7']

Magnificat in g, RV 611 [15']

- I. Magnificat anima mea Dominum
- II. Et exsultavit spiritus meus
- III. Quia respexit
- IV. Quia fecit
- V. Et misericordia
- VI. Fecit potentiam
- VII. Deposuit potentes
- VIII. Esurientes implevit bonis
- IX. Suscepit Israel
- X. Sicut locutus est
- XI. Gloria Patri

Gloria in D, RV 589 [24']

- I. Gloria in excelsis Deo
- II. Et in terra pax
- III. Laudamus te
- IV. Gratias agimus tibi
- V. Domine deus, Rex caelestis
- VI. Domine Fili unigenite
- VII. Domine Deus, Agnus Dei
- VIII. Qui tollis peccata mundi
- IX. Qui sedes ad dexteram Patris
- X. Quoniam tu solus Sanctus
- XI. Cum Sancto Spiritu

Zet het geluid van je mobiele telefoon uit.

Opnames maken in de zaal is niet toegelaten.

Uitvoerders

Le Concert Spirituel

Hervé Niquet

muzikale leiding

Met de steun van Foundation Vivo d'Arte,
Centre national de la musique (CNM)
& Spedidam.

Le Concert Spirituel is in residentie in
het Théâtre des Champs-Élysées als
deel van het cross-residentieprogramma
in samenwerking met het Centre de
musique baroque van Versailles. Deze
residentie zorgt ervoor dat het orkest in
de periode 2022-2025 opera's van Marais,
Charpentier, Desmarest/Campra en Lully
kan opvoeren en opnemen.

Le Concert Spirituel is verbonden met
de Opéra de Massy. Le Concert Spirituel
wordt ondersteund door het ministerie
van Cultuur (DRAC Île-de-France) en de
stad Parijs. Met dank aan de leden van
het Concert Spirituel Fonds de Donation,
bedrijven en individuele sponsors, en
bijzondere steun van de Bru Foundation.
Le Concert Spirituel is de winnaar van de
2020 Liliane Bettencourtprijs voor koor.

Een leven van kuisheid en muziek

Een bijdrage van Emily Hogstad

Stel je voor dat je een arme, alleenstaande vrouw bent in het achttiende-eeuwse Venetië. Je hebt geen familie, geen geld, en je carrièreopties zijn – vanzelfsprekend – beperkt. Elk jaar tijdens het carnaval stromen honderden rijke mannen naar Venetië, druk bezig met hun grand tours door Europa. Jij hebt de kans om wat broodnodig geld te verdienen aan hun verlangens. Maar zodra je zwanger raakt, heb je weinig opties. Je zou je baby in een van de donkere Venetiaanse kanalen kunnen werpen, zoals veel vrouwen deden. Of je kunt je baby achterlaten bij een instelling die bekendstaat als de Ospedale della Pietà, waar ongewenste kinderen werden opgenomen via een scaffeta, zeg maar een vondelingenschuif. Er werden geen vragen gesteld, en je zou niet vervolgd worden voor enig misdrijf.

De ongewenste baby's die bij de Ospedale werden achtergelaten werden goed verzorgd. De jongens leerden een ambacht en vertrokken op hun zestiende, terwijl de meisjes de instelling ondersteunden door te naaien, borduren en ander belangrijk huishoudelijk werk te verrichten (deze meisjes werden de “figlie di comun” genoemd). Uiteindelijk zouden deze jonge vrouwen trouwen of in een klooster treden en de Ospedale verlaten. Rond hun negende jaar ondergingen alle meisjes een muzikale proef. Het meest muzikaal getalenteerde deel – bekend als de “figlie di choro” – kreeg een buitengewone kans: ze mochten een intensieve muzikale opleiding volgen samen met hun vrouwelijke leeftijdsgenoten. (Die leeftijdsgenoten konden trouwens ook beursstudenten en betalende leerlingen zijn die een eersteklas muzikale opleiding wilden ontvangen.)

Hun repertoire was uitgebreid. Ze speelden tijdens religieuze diensten zoals vespers en de mis, en voerden zelfs oratoria uit, net als speciale voorstellingen voor bezoekende hoogwaardigheidsbekleders. Doordat de samenstelling van het ensemble stabiel was, konden de vrouwen hun samenwerkingsvaardigheden binnen de groep op bouwen. Ze kregen ook veel oefentijd. Daardoor werden hun virtuoze prestaties een belangrijke toeristische attractie in Europa. Ze waren vooral populair tijdens de vastentijd, wanneer de operahuizen gesloten waren. Hoe beter het orkest speelde en het koor zong, hoe meer toeristen er kwamen. Het uiteindelijke doel was om de kas van de organisatie te vullen, zodat ze konden blijven redden en opleiden van de ongewenste kinderen.

Een groot deel van het onderwijs binnen de muren van de Ospedale werd door vrouwen verzorgd, maar er werden ook externe leraren ingehuurd. De violist, priester en componist Antonio Vivaldi werkte aan de Ospedale van 1703 tot 1715, en opnieuw van 1723 tot 1740. De erfenis van de Ospedale leeft voort. Zelfs vandaag de dag voeren musici nog steeds de werken uit die Vivaldi zoveel generaties geleden voor deze opmerkelijke vrouwen schreef! Ondanks Vivaldi's populariteitsgolf in de late twintigste eeuw, wordt de inspirerende rol van zijn virtuoze vrouwelijke collega's niet vaak besproken. Hopelijk zullen de dames van de Pietà mettertijd even bekend worden als hun leraar.

Emily Hogstad is een Amerikaanse violiste en schrijfster. Ze schreef deze tekst voor de muziekblog Interlude. Een uitgebreide versie vind je op www.bijloke.be/verhalen